



Preverbaal Trauma

Het verhaal vóór de woorden

Donderdag 14 januari 2027,
Bar Beton Rijsweerd, Utrecht

*Sommige trauma's ontstaan voordat je kunt vertellen wat er is gebeurd.
Maar welke latere signalen vragen om actie?*

Programma (concept)

Dagvoorzitter: **Frederike Scheper**, kinder- en jeugdpsychiater en IMH-specialist DAIMH,
Medisch Orthopedagogisch Centrum 't Kabouterhuis

- 09.00 uur Registratie en ontvangst met koffie en thee
- 09.30 uur Opening door de dagvoorzitter en introductie: **wat verstaan we onder trauma?**
Wat verstaan we eigenlijk onder trauma? Hoe wordt trauma gedefinieerd, welke terminologie gebruiken we en welke misvattingen liggen op de loer?
- 09.45 uur **Vroegherkenning en signaleren**
Vroege ervaringen laten zich zien in gedrag, lichaamssignalen, contactpatronen en in de ouder-kindinteractie. We staan stil bij het herkennen van signalen van preverbaal trauma: nare ervaringen die plaatsvonden voordat een kind er taal aan kon geven en die zichtbaar kunnen worden in klachten, regulatieproblemen en relationele patronen. We verkennen hoe je als professional met een brede, nieuwsgierige en traumasensitieve blik kunt kijken naar signalen bij baby's, kinderen, ouders en volwassenen. We focussen op zorgvuldig signaleren, doorvragen en afwegen wanneer verdere diagnostiek, behandeling of verwijzing nodig is.
• **Anja Dumoulin**, psychotherapeut, GZ-psycholoog • **Gerinda van Haften**, GZ-psycholoog/IMH-specialist, KJP Dumoulin
- 10.45 uur Pauze met koffie/thee
- 11.15 uur **Ervaringsverhaal:** een ouderperspectief op preverbaal trauma en herstel
• **vader**
- 11.45 min **Als trauma de ouder-kindrelatie raakt**
Wat gebeurt er als je in de relatie elkaars traumatrigger bent geworden? Hoe doorbreek je hertraumatisering en zorg je voor relationeel herstel?
• **Yael Meijer**, klinisch psycholoog, IMH-specialist, psychotherapeut, GGz Centraal
- 12.15 uur Lunchpauze

- 13.00 uur **Omgaan met trauma tijdens de perinatale periode**
Praktische handvatten voor het gesprek in de spreekkamer
Een periode van groei en verwachting. Maar het kan ook een fase zijn waarin eerdere traumatische ervaringen opnieuw naar de voorgrond treden. Tijdens deze interactieve lezing ligt de nadruk op traumabewuste zorg: wat kan iedere professional doen om veiligheid te creëren, signalen te herkennen en het gesprek op een helpende manier aan te gaan?
• **Roos de Graaf**, GZ-psycholoog • **Jasmijn de Vos**, klinisch psycholoog, NPI
- 13.45 uur **Preverbaal medisch trauma bij baby's**
Waar men tot eind jaren tachtig dacht dat procedureel leed door medisch handelen bij baby's niet bestond, weten we inmiddels beter: baby's ervaren pijn en emoties en kunnen dus ook een (preverbaal) trauma ontwikkelen. Er wordt uitgelegd hoe dit werkt bij deze jonge doelgroep. Je krijgt daarnaast concrete handvatten over de manier waarop je het kind en de ouders kunt ondersteunen als er een medische interventie moet plaatsvinden, om preverbaal trauma zoveel mogelijk te voorkomen.
• **Jessica Boerema**, docent, trainer, medisch pedagogisch zorgverlener, Contact in Beeld
- 14.30 uur Pauze met koffie/thee
- 15.00 uur **Traumabehandeling loont**
De behandeling van getraumatiseerde jonge kinderen met behulp van EMDR. Wanneer traumabehandeling geïndiceerd is, is het belangrijk om deze tijdig in te zetten, zodat de gezonde ontwikkeling weer op gang kan komen.
• **Carlijn de Roos**, klinisch psycholoog, senior onderzoeker, expertisecoördinator EMDR, Levvel/Amsterdam UMC
- 15.30 uur **Wat als het gesprek ook jou raakt?**
Preverbaal trauma bespreekbaar maken met ouders
Hoe bespreek je met ouders dat eerdere traumatische ervaringen kunnen doorwerken in het contact met hun baby, peuter of kleuter? Hoe breng je zo'n gevoelig onderwerp zorgvuldig ter sprake, zonder te overspoelen, te veroordelen of de verbinding te verliezen?
Bovendien: hoe je zelf stevig blijft staan wanneer het gesprek schuurt, raakt of spanning oproept. Want je neemt jezelf altijd mee de spreekkamer in en dat verdient net zo goed aandacht.
• **Willemijn van Sonsbeek**, GZ-psycholoog, orthopedagoog, KPJ Dumoulin
- 16.15 uur Afsluiting